

Sygn. akt IV Ca 858/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Błaszczyk

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym

w dniu 22 czerwca 2016 roku w Warszawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu (...)

w W.

przeciwko R. R.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 27 października 2015 roku, sygn. akt I C 2579/14 upr.

oddala apelację.

Beata Błaszczyk

Sygn. akt IV Ca 858/16

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) Fundusz (...) w W. domagał się zasądzenia od R. R., na jego rzecz, kwoty 7.252,81 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 listopada 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

Powód wskazał, iż na podstawie umowy z dnia 27 czerwca 2014 roku nabył od (...) Bank (...) S.A. we W. wierzytelność przysługującą temu Bankowi wobec R. R., wynikającą z umowy o przyznanie limitu kredytowego, zawartej w dniu 28 października 2008 roku, Nr (...). Na dochodzoną kwotę składały się: należność główna w wysokości 4.500,00 złotych, odsetki umowne w wysokości 784,49 złotych, odsetki karne w wysokości 1.195,25 złotych, koszty w wysokości 561,51 złotych oraz skapitalizowane odsetki ustawowe w wysokości 211,56 złotych.

Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i postanowieniem z dnia 14 listopada 2014 roku przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie.

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 27 października 2015 roku Sąd Rejonowy oddalił powództwo.

Rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych i prawnych:

28 października 2008 roku pomiędzy (...) Bankiem S.A. we W. a R. R. została zawarta umowa o przyznanie limitu kredytowego Nr (...)

oraz umowa o wydanie i korzystanie z karty kredytowej V. (...) Nr (...).

12 marca 2010 roku (...) Bank S.A. we W. wystawił przeciwko R. R. bankowy tytuł egzekucyjny.

27 marca 2010 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie w sprawie o sygn. akt II Co 1534/10 nadał powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności.

27 czerwca 2014 roku pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. we W., następcą prawnym (...) Banku S.A. we W., a (...) Funduszem (...) w W. zawarta została umowa przelewu wierzytelności.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż nie zostało wykazane istnienie wierzytelności dochodzonej pozwem i jej przejście na (...) Fundusz(...) w W.. Sąd wskazał, że powstanie stosunku zobowiązaniowego wynikającego z umowy o przyznanie limitu kredytowego Nr (...) oraz umowy o wydanie i korzystanie z karty kredytowej V. (...)Nr (...), w myśl których pozwany mógł korzystać z udostępnionych przez Bank środków pieniężnych, nie dowodzi istnienia długu po stronie pozwanego. Zauważył, że powód nie przedstawił historii konta bankowego przypisanego do karty kredytowej ani jakichkolwiek innych dowodów, czy choćby wiarygodnych twierdzeń na potwierdzenie wysokości wierzytelności, które to miałyby zostać nieuregulowane przez pozwanego. Powód nie wykazał także przejścia na niego praw i obowiązków wynikających z umów zawartych pomiędzy (...) Bankiem S.A. we W. a R. R.. W załączonej do pozwu umowie cesji „Cena” została zamazana, w związku z czym nie można jej ustalić, a co za tym

idzie - stwierdzić, iż wystąpił warunek zawieszający nabycie wierzytelności.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł powód zaskarżając go w całości oraz zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, to jest:

1. art. 339 § 2 k.p.c. poprzez nieprzyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, mimo, iż twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości i znajdują potwierdzenie w przedstawionych dowodach w postaci umowy

o przyznanie limitu kredytowego z dnia 28 października 2008 roku, Nr (...), umowy cesji wierzytelności z dnia 27 czerwca 2014 roku oraz bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 12 marca 2010 roku, znak (...), wraz z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie z dnia 27 maja 2015 roku, sygn. akt II Co 1534/10;

2. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., polegające na dokonaniu dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy oceny materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie wykazał spełnienia warunku zawieszającego,

od którego spełnienia uzależniona była skuteczność umowy cesji wierzytelności

z dnia 27 czerwca 2014 roku, w postaci zapłaty ceny określonej w § 4 ust. 3 powyższej umowy, podczas gdy do pozwu załączono oświadczenie cedenta z dnia 22 lipca 2014 roku

o zapłacie ceny;

3. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., polegające na dokonaniu dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy oceny materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie wykazał żadnych okoliczności i nie przedstawił jakichkolwiek dokumentów wykazujących zasadność, wysokość oraz wymagalność roszczenia, podczas gdy przedstawione przez powoda dokumenty w postaci umowy

o przyznanie limitu kredytowego z dnia 28 października 2008 roku, Nr (...), umowy cesji wierzytelności z dnia 27 czerwca 2014 roku oraz bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 12 marca 2010 roku, znak (...), wraz z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie z dnia 27 maja 2015 roku, sygn. akt II Co 1534/10, wykazując zasadność oraz wysokość roszczenia względem pozwanego, czemu pozwany nie zaprzeczył;

4. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. polegające na dokonaniu dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy oceny materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że dokument prywatny w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nie dowodzi istnienia oraz wysokości roszczenia w sytuacji, gdy jego treść nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, zaś wysokość wskazanych w nim należności korespondowała z kwotami składającymi się na należność dochodzoną pozwem. Jednocześnie, na wypadek nie podzielenia przez Sąd powyższych zarzutów, apelujący zarzucił zaskarżonemu rozstrzygnięciu naruszenie prawa procesowego, to jest art. 248 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i niezobowiązanie powoda do przedstawienia dowodu na okoliczność istnienia zobowiązania pozwanego, a także jego wysokości. W ocenie apelującego, dopiero niewykonanie przez powoda takiego zobowiązania mogłoby skutkować zastosowaniem sankcji przewidzianej w art. 6 k.c. i uznaniem dochodzonego roszczenia za nieudowodnione.

W konsekwencji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa całości oraz o zasądzenie od pozwanego, na jego rzecz, kosztów postępowania przed Sądami obu instancji. Ewentualnie wnioskował o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, mimo słuszności niektórych, podniesionych w niej zarzutów.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do kwestii legitymacji czynnej powoda należy wskazać, że zdaniem Sądu Okręgowego, brak jest podstaw do kwestionowania skuteczności umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy powodem a (...) Bankiem (...) S.A. we W..

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.).

Powód złożył do akt sprawy potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię umowy cesji wierzytelności zawartej w dniu 27 czerwca 2014 roku pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. we W. (następcą prawnym (...) Banku S.A. we W.) a (...) Funduszem (...) w W.. Z umowy tej wynika, że przedmiotem przelewu

są wierzytelności wynikające z tytułu czynności bankowych dokonanych z osobami fizycznymi, szczegółowo określone w załączniku nr 5 do umowy, sporządzonym w formie plików zapisanych na płycie CD oraz w postaci „Wykazu wierzytelności” (k.33-47). Wyciąg

z powyższego załącznika został przedłożony wraz z umową cesji w formie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii (k.48). W załączniku, pod pozycją 8876, widnieje wierzytelność przysługująca zbywcy wobec R. R., wynikająca z umowy kredytowej Nr (...), ze wskazaniem między innymi danych osobowych dłużnika: numeru PESEL oraz serii i numeru dowodu osobistego. Nie ulega wątpliwości, że wierzytelność wynikająca z umowy zawartej pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. we W. a R. R. w dniu 28 października 2008 roku była przedmiotem cesji wierzytelności z dnia 27 czerwca 2014 roku. Zdaniem Sądu Okręgowego, wątpliwości nie budzi także fakt zapłaty przez powoda ceny określonej w umowie, co stanowiło warunek zawieszający przejścia wierzytelności. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego,

iż zamazanie ceny uniemożliwia jej ustalenie, a w konsekwencji stwierdzenie, czy wystąpił warunek zawieszający nabycia wierzytelności. Wysokość ceny nie ma znaczenia dla oceny skuteczności przelewu, decydujący w tym zakresie jest sam fakt jej uiszczenia. Z uwagi na konieczność ochrony danych stanowiących tajemnicę handlową powód zakrył częściowo postanowienia umowne dotyczące kwestii finansowych związanych z przelewem wierzytelności. Do pozwu

załączył jednak poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię oświadczenia cedenta z dnia 22 lipca 2014 roku o zapłacie ceny. W ocenie Sądu Okręgowego, złożone oświadczenie stanowi wystarczający dowód na okoliczność uiszczenia ceny i ziszczenia się, określonego w umowie z dnia 27 czerwca 2014 roku, warunku zawieszającego przejście wierzytelności.

Podsumowując uznać należy, że powód wykazał legitymację do wytoczenia powództwa.

Sąd Okręgowy podziela natomiast stanowisko Sądu Rejonowego, iż powód nie wykazał zasadności i wysokości roszczenia objętego pozwem.

Zdaniem Sądu Okręgowego, podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 339 § 2 k.p.c. nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z treścią tego przepisu, wydając wyrok zaoczny sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.). Jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej, sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (zob. wyroki: z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Lex 37430, z dnia 20 października 1998 r., I CKU 85/98, Lex 1216211 i z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, Lex 1394).

W treści pozwu wskazano, że w dniu 28 października 2008 roku R. R. zawarł z (...) Bankiem S.A. we W. umowę o przyznanie limitu kredytowego. Na podstawie powyższej umowy pozwany otrzymał środki pieniężne, zobowiązując się do ich zwrotu wraz z należnym oprocentowaniem, prowizjami oraz kosztami i opłatami w terminie i na zasadach określonych w umowie. Zobowiązanie wynikające z powyższej umowy nie zostało uregulowane przez pozwanego w terminie określonym w umowie, w związku z czym umowa została przez Bank wypowiedziana.

Nie negując prawdziwości powyższych twierdzeń należy wskazać, że są one zbyt ogólne, aby uzasadniały uwzględnienie powództwa. W treści pozwu brak jest informacji na temat warunków kredytowania i wysokości kwoty kredytu (limitu kredytowego) wykorzystanego przez pozwanego. W szczególności powód nie wskazał, w jakich terminach i w jakiej wysokości pozwany wypłacał udostępnione mu środki pieniężne, czy pozwany spłacał limit kredytowy, a jeśli tak, w jakich kwotach i w jakich terminach dokonywał spłat, na jakiej podstawie, za jaki okres i od jakich kwot naliczono odsetki umowne, odsetki karne i koszty. Powód nie wskazał także, kiedy wypowiedziano pozwanemu umowę o przyznanie limitu kredytowego i kiedy umowa ta uległa rozwiązaniu. Powyższe braki uniemożliwiają Sądowi merytoryczną weryfikację wysokości i wymagalności dochodzonej pozwem należności, zarówno w zakresie wysokości należności głównej, jak i odsetek.

W tym miejscu należy wskazać, że przedłożone przez powoda, jako dowody na okoliczność istnienia i wysokości wierzytelności objętej pozwem, kserokopie: umowy

o przyznanie limitu kredytowego z dnia 28 października 2008 roku, bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 12 marca 2010 roku oraz odpisu postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie z dnia 27 maja 2015 roku, nie stanowią dokumentów w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej oświadczenie o istnieniu oryginału o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Jest nim, umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem, poświadczanie zgodności kserokopii

z oryginałem. Bez wspomnianego poświadczania kserokopia nie może być uznana za dokument, nie ma więc mocy dowodowej (wyrok SN z dnia 16 czerwca 2000 r., IV CKN 59/00, Lex 533122; także wyrok SN z dnia 10 lipca 2009 r., II CSK 71/09, Lex 584201, uchwała SN z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/97, Lex 4066). Znajdujące się w aktach sprawy kserokopie: umowy o przyznanie limitu kredytowego z dnia 28 października 2008 roku (k.31-32), bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 12 marca 2010 roku (k.71)

oraz odpisu postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie z dnia 27 maja 2015 roku (k.72, 73-74), nie zawierają wzmianki o ich zgodności z oryginałem. W tej sytuacji niedopuszczalna była analiza ich treści i formy, a w dalszej kolejności, poczynienie na ich podstawie jakichkolwiek ustaleń faktycznych.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że przyznanie wartości dowodowej przedłożonym przez powoda kserokopiom, nie skutkowałoby uznaniem roszczenia za wykazane. W umowie o przyznanie limitu kredytowego zawartej pomiędzy R. R. a (...) Bankiem S.A. we W. określono jedynie podstawowe warunki kredytowania, w tym wysokość limitu kredytowego oraz wyjściową wysokość oprocentowania nominalnego od wykorzystanego limitu kredytowego. Jednocześnie wskazano, że sposób korzystania

z limitu kredytowego określa "Regulamin przyznawania i korzystania z limitu kredytowego V. (...)", a opłaty i prowizje związane z limitem kredytowym, wysokość odsetek od kapitału przeterminowanego oraz wysokość kosztów ponoszonych przez posiadacza rachunku kredytowego w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających

z umowy - „Tabela Opłat i Prowizji dla limitu kredytowego V. (...)”. Powyższe dokumenty, stanowiące integralną część umowy, nie zostały przedłożone do akt sprawy.

W żaden sposób nie odniesiono się też do nich w treści pozwu.

Wbrew twierdzeniom strony powodowej, fakt opatrzenia bankowego tytułu egzekucyjnego klauzulą wykonalności nie daje podstawy do automatycznego przyjęcia, że zobowiązanie objęte tytułem istnieje. Zakres badania sprawy przez sąd w postępowaniu klauzulowym jest ograniczony i sprowadza się do stwierdzenia, czy dokument, który ma być opatrzony klauzulą wykonalności, stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 k.p.c. W przypadku bankowego tytułu egzekucyjnego, w stanie prawnym obowiązującym do dnia 26 listopada 2015 roku, sąd badał także, czy dłużnik poddał się egzekucji (uwzględniając przy tym maksymalną kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności) oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem (art. 786² § 1 k.p.c.). Nadto badaniu sądu podlegała kwestia, czy dokument przedłożony przez bank spełniał, wynikające z przepisów Prawa bankowego (art. 96 ust. 2), przesłanki ważności i skuteczności bankowego tytułu egzekucyjnego (postanowienie SN z 20 listopada 2009 r., III CZP 90/09, Lex 553702). Badaniu podlegały zatem w zasadzie kwestie formalne. W żadnym wypadku sąd nie badał natomiast istnienia lub zasadności roszczenia objętego tytułem egzekucyjnym.

W ocenie Sądu Okręgowego, nieuzasadniony jest zarzut naruszenia art. 248 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i niezobowiązanie powoda do przedstawienia dowodu na okoliczność istnienia zobowiązania pozwanego i jego wysokości.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie do treści art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy, zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Przepis art. 232 k.p.c. stanowi zaś, że strony zobowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zgodnie z usytuowaną w powołanych przepisach zasadą kontradiktoryjności, ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie. Sąd orzekający nie jest obciążony odpowiedzialnością za rezultat postępowania dowodowego, którego dysponentem są strony. W szczególności rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani prowadzenie z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyroki SN z dnia 07 października 1998 r., II UKN 244/98, Lex 37699 i z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, Lex 29440). Powód prowadzi działalność gospodarczą w zakresie obrotu wierzytelnościami, w niniejszym postępowaniu występuje przeciwko konsumentowi, a nadto jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, winien więc mieć pełną świadomość ciężących na nim obowiązków procesowych. Obowiązek wykazania wysokości wierzytelności z tytułu umowy o przyznanie limitu kredytowego, spoczywał na powodzie.

Na podstawie zaoferowanych przez powoda dowodów i twierdzeń nie można ustalić,

z tytułu jakich operacji na rachunku kredytowym powstało roszczenie o zapłatę należności głównej, od jakich konkretnie należności i według jakiej stopy naliczono odsetki umowne w łącznej kwocie 784,49 złotych, od jakich konkretnie należności, według jakiej stopy i na jakiej podstawie naliczono odsetki karne w wysokości 1.195,25 złotych, ani też na jakiej podstawie ustalono koszty w wysokości 561,51 złotych.

Prowadzi to do przekonania o trafności rozstrzygnięcia nieuwzględniającego powództwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

Beata Błaszczuk